

JAARVERSLAG

LEADER

de Liemers

2024

Gefinancierd door
de Europese Unie

JAARVERSLAG 2024

LEADER DE LIEMERS

Op 10 juni 2024 is de subsidieregeling LEADER de Liemers door de provincie Gelderland opengesteld. Ons gebied behoorde hiermee tot een van de eerste gebieden in Gelderland dat formeel kon starten met de subsidieregeling specifiek bedoeld voor de leefbaarheid op het platteland. In de periode 2023-2027 heeft de provincie Gelderland ons een programmabudget van afgerond € 1,9 miljoen toegewezen. Hiervan is € 1,5 miljoen specifiek bedoeld voor de uitvoering van projecten. Het penvoerderschap is belegd bij de Liemerse Ambassade.

Lokale Ontwikkelingsstrategie 2023-2027

De Lokale Ontwikkelingsstrategie (LOS) geeft de komende jaren richting aan activiteiten en initiatieven van het LEADER programma. De LOS is in 2023 via een interactief gebiedsproces samen met de inwoners en vertegenwoordigers van belangenorganisaties tot stand gekomen. LEADER de Liemers richt zich op de volgende vijf doelen:

1. Sociale en economische vitale kernen en dorpen
2. Lokaal voedsel van een gezonde bodem met een goed verdienmodel
3. Duurzame vrijetijdseconomie
4. Toekomstbestendige bedrijvigheid
5. Samenwerking

De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de LOS is belegd bij de Lokale Actie groep (LAG).

Samenstelling LAG

De Lokale Actie Groep (LAG) is verantwoordelijk voor de organisatie en uitvoering van het programma. De LAG bestaat uit 20 leden en deze groep is op voordracht van Jan Ummenthum, directeur van de Liemerse Ambassade samengesteld.

Bestuurlijk afgevaardigd:

1. Floor Wissing (Heemraadslid Waterschap Rijn & IJssel)
2. Joyce Zwaga-Komen (wethouder gemeente Duiven)
3. Stan Hillenaar (wethouder gemeente Doesburg)
4. Ingrid Wolsing (wethouder gemeente Montferland)
5. Peter Pennenkamp (wethouder gemeente Westervoort)
6. Toon Albers (wethouder gemeente Zevenaar)

Inwonerleden:

7. Jeroen Willems (inwoner gemeente Duiven en afgevaardigd namens ondernemersvereniging Lindus)
8. Ted Prost (inwoner gemeente Duiven)
9. Arthur Balduk (inwoner gemeente Doesburg)
10. Aletta Laarberg (inwoner gemeente Montferland)
11. Walter Gerritsen (inwoner gemeente Montferland, voorzitter LAG)
12. Karin Seesink (afgevaardigd namens LTO Liemers Montferland)
13. Rick Smink (inwoner gemeente Westervoort)
14. Niels Leenders (inwoner gemeente Zevenaar)
15. Gerda Weijers-Verboort (inwoner gemeente Zevenaar)

Ambtelijk afgevaardigd (geen stemrecht)

16. Jan Werkman (gemeente Montferland)
17. Wendy Janssen (gemeente Zevenaar)
18. Geert Kurvers (provincie Gelderland)

Programmacoördinatie (geen stemrecht)

19. Jan Ummenthum (penvoerder Liemerse Ambassade)
20. Jolanda Kemna (coördinator LEADER)

De LAG is verantwoordelijk voor de selectie en beoordeling van de projecten. Alleen de bestuurders en de inwonersleden hebben een beslissende stem waarbij geldt dat minimaal 51% van het aantal stemgerechtigden uit het maatschappelijk middenveld moet komen. Waarom? Bij LEADER is het belangrijk dat inwoners zelf meebeslissen over welke projecten geld krijgen. Daarom moeten er meer inwoners dan bestuurders in de groep zitten die de projecten kiest. Zo blijft het echt een plan van en voor de mensen in de Liemers.

Communicatie

In 2024 hebben we de volgende communicatiewerkzaamheden uitgevoerd:

- Lancering website www.leaderdeliemers.nl, inrichting facebookpagina Leader de Liemers
- Opmaak flyers/visitekaarten
- Voorlichting over het LEADER programma: presentatie tijdens bijeenkomst 10 jaar Liemerse Uitdaging met daar aanwezig 100 voorzitters van het lokale verenigingsleven in de Liemers. Bijeenkomst Goed Geregeld te Didam georganiseerd door een welzijnsorganisatie met 20 afgevaardigden namens het lokale verenigingsleven in Didam en omgeving
- Interview met coördinator Jolanda Kemna in ondernemersmagazine MKB Duiven
- Presentatie voor bestuursleden Lindus op 3 oktober
- Er is een algemene video over LEADER gemaakt met een oproep om projecten in te dienen (zie facebookbericht)
- Presentatie Toeristisch Café Zevenaar op 31 oktober
- Aanwezig bij bijeenkomst maatschappelijk matchen van de Liemerse Uitdaging op 18 november 2024
- Presentaties voor raadsleden in de gemeenten Duiven, Montferland, Westervoort en Zevenaar

Tevens wordt er in de periodieke nieuwsbrief van de Liemerse Ambassade de voortgang van het LEADER programma besproken.

Stand van zaken uitvoering programma

De LAG is in 2024 4 keer bij elkaar gekomen:

- Woensdag 10 april in gemeentehuis Duiven (oprichtingsvergadering)
- Dinsdag 16 juli in gemeentehuis Doesburg
- Donderdag 12 september in gemeentehuis Montferland
- Maandag 9 december in gemeentehuis Westervoort

Er meldden zich 32 initiatiefnemers van projecten bij de coördinator. Sommige initiatiefnemers van deze projecten wilden gewoon een verkennend gesprek om te kijken of de LEADER subsidieregeling passend was bij hun project. Het verschil tussen wel en niet agenderen voor de LAG is dat sommige projecten nog teveel in een brainstormfase zaten om te pitchen voor de LAG. Of dat het

project niet past bij de voorwaarden van de regeling. De coördinator helpt in zo'n geval de initiatiefnemers om haakjes te vinden bij de subsidieregeling. Pas als het projectidee goed genoeg is uitgewerkt en er duidelijkheid is over de te maken kosten en de gevraagde subsidie, mag een project pitchen voor de LAG. In 2024 waren 10 projecten zo ver om te pitchen. Uiteindelijk hebben 6 projecten gepitcht. De vergadering van 9 december 2024 is helaas voortijdig beëindigd en uitgesteld naar januari 2025, vanwege een verdrietig incident waarbij tijdens de bijeenkomst een aanwezige is overleden.

Van de 6 pitches kregen 3 projecten een positief advies om een subsidieaanvraag in te dienen. Drie projecten kregen het advies om het project bij te schaven en mogen opnieuw pitchen.

De positief beoordeelde projecten in 2024 zijn:

Naam project	Gemeente	Subsidie	Investering
1 Verduurzaming MFA Hart van Loil	Montferland	80.000	190.500
2 MFA de Meikamer in Nieuw-Dijk	Montferland	80.000	162.965
3 Haalbaarheidsonderzoek the Healthy Village in Lathum	Zevenaar	25.000	57.503
Totaal		185.000	410.968

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat er in 2024 een claim is gelegd op de subsidiepot van € 185.000. We hebben tot en met 2027 een uitvoeringsbudget voor projecten ter hoogte van € 1,52 miljoen. Goed om te weten is dat het LEADER programma bijdraagt aan een investeringsimpuls in de regionale economie. Tot nu toe is er sprake van een multiplier van 2 wat betekent dat tegenover elke publieke euro maar liefst € 2,- aan private investeringen staan.

Naast budget voor de uitvoering van projecten, zijn er ook programmakosten geraamd van in totaal € 411.519 voor de totale periode. In 2024 zijn de volgende kosten gemaakt:

Projectlasten LEADER 2024	Werkelijk	Begroot
Aanjaagactiviteiten/LEADER coördinator	42.782	42.782
Bestuur en organisatie LAG	6.290	10.056
Communicatie	8.352	16.335
Administratie	11.150	12.100
Totaal	68.574	81.273

Vooruitblik 2025

Eind 2025 is een belangrijke peildatum voor alle LEADER gebieden in Gelderland. Landelijk wordt bekeken hoe het staat met de uitputting van de Europese middelen per gebied. Blijft het ene gebied achter met de besteding, dan worden middelen herverdeeld naar de beter presterende gebieden. De LAG gaat daarom ook in 2025 actief verder met de werving en beoordeling van projecten.

TOELICHTING POSITIEF GEADVISEERDE PROJECTEN 2024

1. Verduurzaming MFA Hart van Loil (gemeente Montferland)

Stichting 't Hart van Loil maakt zich sterk voor de ambitieuze herontwikkeling van het dorpshart in Loil. De stichting zet in op de overname van het kerkgebouw tot 'eventkerk', het realiseren van een nieuwe multifunctionele accommodatie (MFA) voor het omvangrijke verenigingsleven en de basisschool en het slopen van het huidige dorps huis en herontwikkeling tot woningbouwlocatie. Om de MFA te kunnen voorzien van een duurzame warmtepompinstallatie en vloerverwarming, wordt een beroep gedaan op LEADER subsidie. Dit zorgt voor duurzame lage exploitatielasten in de toekomst. Dit project heeft veel draagvlak onder de inwoners en past binnen ons LOS thema Sociale en Vitale Kernen en Dorpen.

2. MFA de Meikamer in Nieuw-Dijk (gemeente Montferland)

De Meikamer is een te realiseren multifunctionele accommodatie (MFA) die de spil wordt van het sociale leven in Nieuw-Dijk. Het gebouw wordt met LEADER subsidie voorzien van een goed uitgeruste keuken en ruime activiteitenruimtes om diverse groepen gebruikers te bedienen. Project de Meikamer draagt bij aan het LOS thema Sociale en Vitale Kernen en Dorpen. Het project heeft veel draagvlak in het dorp Nieuw Dijk en is een voorbeeld van bottom-up totstandkoming van een plan door inwoners. Binnen de Meikamer wordt er nauw samengewerkt tussen en met verenigingen in de programmering van activiteiten. Ook is er hard gewerkt om de dekking van de begroting middels fondswerving en sponsors rond te krijgen.

3. Haalbaarheidsonderzoek The Healthy Village in Lathum (gemeente Zevenaar)

Het samenwerkingsverband van The Healthy Village wil met behulp van de LEADER-subsidie een onderzoek uitvoeren naar de haalbaarheid van het realiseren van een Wellbeing Resort genaamd The Healthy Village op locatie Bahrsepol te Lathum (gemeente Zevenaar). The Healthy Village is een vernieuwend concept rondom gezondheid en welzijn in onze regio met de potentie om een toeristische trekpleister te worden voor onze regio. Omdat het plan een grote financiële investering vergt, is het noodzakelijk de haalbaarheid te onderzoeken en dit te presenteren in een bidbook. Het project draagt bij aan verschillende thema's uit de LOS waaronder Duurzame Vrijtijdseconomie en Toekomstige bedrijvigheid.

Liemerse krachten **GEBUNDELD!**

Postbus 26, 6940 BA Didam • 31 (0)316 234 425
info@liemerseambassade.nl • www.liemerseambassade.nl